

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/463
KARAR NO : 2021/464
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: 5510 sayılı Kanun'dan kaynaklı dari Para Cezası alaca ının tahsili amacıyla davacı adına tanzim ve tebli edilen ödeme emrinin iptali istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : R.K.
Vekili : Av. E.D.U.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı
Vekili : Av. A. .

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, Kurum alaca ının tahsili amacıyla 6183 sayılı Kanun uyarınca davacı adına düzenlenerek tebli edilen ödeme emrinin iptali istemi ile idari yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı vekili süresi içinde verdi i savunma dilekçesinde; 5510 sayılı Kanun'un 101.maddesi uyarınca davanın i mahkemesinde görülmesi gerekti i görü üyle davanın görev yönünden reddini talep etmi tir.

II. UYU MAZLI A L K N BA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. Adana 1. Vergi Mahkemesi, E.2020/1464 sayılı dosyada, 14/12/2020 tarihinde verdi i görevlilik kararı ile talebi reddetmi tir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir;

“...488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde; bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı ka ıtların damga vergisine tabi oldu u, kanundaki ka ıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir i aret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri ekinde olu turulan belgeleri ifade edece i hüküm altına alınmı tır.

Dava konusu uyu mazlıkta, davacı tarafından adına düzenlenen 00044164 takip kartı no 2016/042330 takip nolu ödeme emrinin iptaline karar verilmesinin istenildi i; Sosyal Güvelik Kurumu Ba kanlı ı tarafından düzenlenen bahse konu ödeme emri içeri i 2016 yılının muhtelif dönemlerine ili kin damga vergilerinin 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde düzenlenen hüküm uyarınca Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yazılı ka ıt niteli inde olan evrakların verilmesi veya alınmasından kaynaklandı ı ve do rudan vergi mevzuatının uygulanmasını gerektiren vergi uyu mazlı ı oldu u anla ıldı ndan, davalı idarenin davada adli yargının görevli oldu u yönündeki itirazı haklı görülmeyerek, bakılan davanın görüm ve çözümlenme i idari yargının (vergi mahkemesinin) görev alanına girdi i sonucuna ula ılmaktadır...”

4. Davalı vekili tarafından olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine, dilekçe dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcılı ına gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına İli kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı ı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı, "ödeme emrine kar ı açılan davada, 5510 sayılı Kanunun 88. maddesi gözetildi inde Mahkemesinin görevli oldu u" görü üyle, 2247 sayılı Kanun'un 10.maddesi uyarınca olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına karar vererek dosyayı 17/06/2021 tarihli ve 2021/78064 sayılı görü yazısı ile Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına İli kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

"(...) darî para cezaları ilgiliye tebli ile tahakkuk eder. Tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. tiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine ba vurabilirler. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde, idari para cezası kesinle ir. / darî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna ba vurulmadan önce tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde pe in ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Pe in ödeme idari para cezasına kar ı yargı yoluna ba vurma hakkını etkilemez. (ptal üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesinin 28/11/2013 tarihli ve E.-K.2013/40-139 sayılı kararı.) (...). /Mahkemeye ba vurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gere ince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir. (...)" denilmi ; 88. maddesinde ise, "(...) Kur umun süresi içinde ödenmeyen prim ve di er alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, di er maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlı ı ile di er kamu kurum ve kurulu ları ve mercilere verilen yetkileri kullanır. /... /Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve di er alacakları amme alaca ı niteli inde olup, imtiyazlı olacaktır. Kurumun taraf oldu u her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı cra ve flas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz. / Kurumun prim ve di er alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında- Kanunun uygulamasından do acak uyu mazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulundu u yer i mahkemesi yetkilidir. Yetkili i mahkemesine ba vurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz (...)" hükmü yer almu tir.

Somut olayda uyu mazlı a konu ödeme emri idari para cezasına İli kin olmayıp damga vergisi alaca İna İli kin ise de damga vergisi alaca İnın da yukarıda belirtilen düzenlemelerde geçen 'di er alacaklar' kapsamında de erlendirilmesi gerekti i, bu kapsamda kalan kurum alacaklarının tahsilinde ise, 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanmak suretiyle düzenlenecek ödeme emrine kar ı açılacak davalara bakma görevinin, Kurumun alacaklı biriminin bulundu u yer i mahkemesine ait oldu u anla İlmaktadır..."

III. LG L HUKUK

6. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'nun 37. maddesinin üçüncü fıkrasında, "Süresi içinde ödenmeyen sosyal sigorta ve genel sa lık sigortası primleri, i sizlik sigortası primleri, idarî para cezaları, gecikme zamları, katılım payları Kurum alaca İna dönü İr ve bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç di er maddeleri uygulanır" denilmi tir.

7. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 88. maddesinde u düzenlemeye yer verilmi tir:

"(...)Kurumun süresi içinde ödenmeyen prim ve di er alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç, di er maddeleri uygulanır. Kurum, 6183 sayılı Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlı ı ile di er kamu kurum ve kurulu ları ve mercilere verilen yetkileri kullanır.

Kurum, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacakları hariç olmak üzere her türlü alaca ın teminatını te kil etmek üzere Yeni Türk Lirası ve/veya yabancı para birimi üzerinden ticari i letme, ta nınır ve/veya ta nınmaz rehni dahil olmak üzere her türlü teminat almaya yetkilidir.

Kurumun 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen prim ve di er alacakları amme alaca ı niteli inde olup, imtiyazlı alacaktır. Kurumun taraf oldu u her türlü dava ve icra takiplerinin kısmen veya tamamen aleyhe neticelenmesi halinde 2004 sayılı cra ve flas Kanununda yazılı tazminat ve cezalar Kurum hakkında uygulanmaz.

Kurumun prim ve di er alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulamasından do acak uyu mazlıkların çözümlenmesinde Kurumun alacaklı biriminin bulundu u yer i mahkemesi yetkilidir. Yetkili i mahkemesine ba vurulması alacakların takip ve tahsilini durdurmaz..."

8. Aynı Kanun'un 102. maddesi ise öyledir:

"(...) darî para cezaları ilgiliye tebli ile tahakkuk eder. Tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. tiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine ba vurabilirler. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde, idari para cezası kesinle ir.

darî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna ba vurulmadan önce tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde pe in ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Pe in ödeme idari para cezasına kar ı yargı yoluna ba vurma hakkını etkilemez. (ptal üçüncü cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 28/11/2013 tarihli ve E.: 2013/40, K.: 2013/139 sayılı Kararı ile.) (...)

Mahkemeye ba vurulması idari para cezasının takip ve tahsilini durdurmaz. Tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde ödenmeyen idari para cezaları, 89 uncu madde hükmü gere ince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.(...)"

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

9. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

10. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

11. Dava, 5510 sayılı Kanun uyarınca idari para cezası alacanın tahsili amacıyla davacı adına tanzim ve tebliğ edilen 2016/042330 Takip no'lu ödeme emrinin iptali istemiyle açılmıştır.

12. Olayda davacı adına düzenlenen 00044164 takip kartı no 2016/042330 takip nolu ödeme emrinin iptaline karar verilmesinin istenildiği; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından düzenlenen bahse konu ödeme emri içeriğinin 2016 yılının muhtelif dönemlerine ilişkin damga vergileri olduğu, bu alacanın yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde davalı Kurumun "diğer alacakları" kapsamında değerlendirilmesi gerektiği de değerlendirilmiştir.

13. Bu durumda, söz konusu ödeme emrine karşı açılan davada, 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesi gözetildiğinde Mahkemesinin görevli olduğu kuşuzdur.

14. Yukarıda belirtilen hususlar nazara alındığında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile Adana 1. Vergi Mahkemesince verilen 14/12/2020 tarihli ve E.2020/1464 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDÜĞÜNE,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile Adana 1. Vergi Mahkemesince verilen 14/12/2020 tarihli ve E.2020/1464 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

20/09/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ ve Ahmet ARSLAN'ın KARARI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Mehmet
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR

Dava konusu uyuşmazlıkta, davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından davacı adına düzenlenen ödeme emrinin iptaline karar verilmesinin istenildiği; davaya konu ödeme emri içeriğinin 2016 yılının muhtelif dönemlerine ilişkin damga vergilerinin 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde düzenlenen hüküm uyarınca Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıt niteliğinde olan evrakların verilmesi veya alınmasına ilişkin olduğu, 5510 sayılı Kanun'un 88. maddesinde de düzenlenen "diğer alacaklar" kapsamında değerlendirilemeyeceği, doğrudan vergi mevzuatının uygulanmasını gerektiren nitelikte bir vergi uyuşmazlığı olduğu anlaşılmakla, bakılan davanın görüm ve çözümünün vergi mahkemesinin görev alanına girdiği görülmüş olduğundan sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyoruz. 20/09/2021

Üye
Aydemir TUNÇ

Üye
Ahmet ARSLAN